

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1914. március 19.

63. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felolós szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Orosz készülődés.

— « » —

A németországi sajtónak a fenyegetően nagyarányú orosz próbamozgósításról szóló hírei pánikszerű ijedelmet keltettek egész Európában. A munkaszerető kultúrnépek, melyek már-már abban reménykedtek, hogy a bukaresti békével és az albán probléma kielégítő megoldásával újra beköszöntött a pénzügyi, ipari és kereskedelmi föllendülés érája, esalódottan tapasztalhatták, hogy a francia milliárdokon felhízalt muszka kolosszus, nem szűnt meg fenyegetni a békeszerető Európa nyugalalmát.

A német sajtónak részben pozitív értesüléseken alapuló rémhírei még a párisi tőzsdét is elkedvetlenítették, de talán sehol sem gyakoroltak oly deprimáló hatást, mint Ausztria-Magyarországban, melynek tőkeszegény népei összehasonlíthatatlanul többet szenvedtek az utolsó évek gazdasági válsága következtében, mint Európának minden más nemzete.

A gazdasági krízis hatását ezuttal nemcsak Magyarországon, de Ausztriában is erősen megéreztek, amin csodálkozni alig lehet, ha meggondoljuk, hogy a gyarmatokkal nem bíró és majdnem kizárólag a magyar piacra utalt Ausztria is mindjobban kezdi érezni a kontinentális elszigeteltség következményeit. Még egy ilyen pénzügyi krízist, amilyen mostanába átes-

tünk, nem bír meg a milliárdos katonai büdzsével dolgozó kettős monarchia és ha tényleg úgy áll a dolog, amire sok jeltől joggal következtetni lehet, hogy az entente-hatalmak céltudatosan készítik elő a gazdasági romlásunkat, feltétlenül jobb, ha ezzel a törekvéssel szemben mi viszont siettetjük a fegyveres mérközést, mely legalább még ezidőszert az egyenértékűség sánszait biztosítja számunkra.

De hát olyan bizonyos-e, hogy a nagyarányú orosz próbamozgósítás, melynek folytatására a szentpétervári kormány állítólag egy kisebb háborus büdzsének is beillő költségeket akar folyósítani, csakugyan a közeli háborút jelenti?

A német sajtó fontosabb órállomásain oly feltűnően egy időben és annyira egy hangnemben verték félre a vészharangot, hogy ezen akció mögött rejtett célokat és nem éppen aktuális veszedelmeket is sejthetünk. Igazán komoly és imminens veszedelem esetén a német sajtó vezető orgánumai talán mégis diszkrétebben kezelnék ezt a kényes ügyet, mint ahogy tényleg teszik. Ezzel korántsem akarjuk azt mondani, mint ha Oroszországgal szemben nem volna helyénvaló a legnagyobb óvatosság.

Már csak azért is, mivel Párisban annyira megnövekedett a hadsereg befolyása és csak úgy mint akár Berlinben annyira elhatalmasodott a háborus párt, hogy Németországban Vilmos császár és Franciaországban a Doumergue-Caillaux kormány

alig képes már ellentállani a sovinszták és a nacionalisták nyomásának. És e helyen utalunk kell arra a nevezetes körülményre, hogy a háboru-párti Pichon épp a minap vette át a Petit Journal szerkesztését, Barthou pedig, ki a Poincaré-féle nacionalista politika egyik főképviselője, a republikánus koncentráció jegyében kész támogatni a Doumergue-Caillaux kormányt az esetben, ha ez nyíltan és tartózkodás nélkül a hároméves katonai szolgálat változatlan fenntartását helyezi kilátásba.

És mi a republikánus koncentrációnak a hároméves katonai szolgálat biztosítása alapján való keresztülvitelét majdnem oly fontos eseménynek tekintenők, mint az orosz próbamozgósítást.

Helyezkedjünk tehát arra az álláspont-ra, hogy a német sajtó Casandra riadója komoly előhírnöke a tényleges veszedelemnek. De hát ki ellen irányul Oroszország nagymérvű készülődése? Németország, Ausztria-Magyarország, avagy pedig Középeurópa e két nagy hatalmassága közti viszonyról fogva mind a kettő ellen?

Mesék országába küldve azt a föltevést, mintha ily rengeteg pénzbe kerülő katonai készülődések akár a francia hiúság pillanatnyi kielégítését, akár pedig a lengyelek és a többi forrongó elemek megfélemlítését céloznák, teljes biztonsággal egyelőre csak annyi volna megállapítható, hogy az orosz hadsereg majdnem valamenyny európai hadtestének egy időben való

„A Tengerpart“ tárcája.

Az első fogoly.

Barmingtonnak, a nyugatkanadai városkának elkészült a fogháza, de lakója sokáig nem jelentkezett.

Barmingtonnak voltaképp nem is volt szüksége fogházra. Lakói a legjámborabb törvénybontó polgárok voltak a földön. A hatóságok azonban hajthatatlanok lévén, — a fogház épült. Méltóságos palota volt, tiszta, szép zárkálkkal és egy rendőrt is tettek bele, hogy szükség esetén a város békéjét megvédelmezze.

Két év leforgása alatt a fogház még mindig nem jutott ahhoz a ponthoz, hogy céljának szolgálni kezdjen. Nagyon természetesen tehát, hogy Barmington lakói békétlenül kezdték. Fogházuk volt, mely üresen állott. Tartottak drága pénzen egy fogházőrt, aki nem csinált egyebet, csak sétált, pipázott, evett és a kertjét gondozta.

A helyzet már komikus lett. Elők jelent meg Clarke Andy és minden meg volt mentve.

Jó humoru, kedves fiú volt. Pénze nem volt, de kitűnően tudott verekedni.

Nos, Andy egy forró nyári délután beállított Barmingtonba és „földézte az ördögöt”. Pompás gömböcsét rendezett, melynek végeztével Ford Mantint, a kiváló szabómestert és helybéli kapacitást a saját alakján át hajította ki lakásából.

Félszáz ember volt tanuja a jelenetnek és kétszer annyian voltak tanui annak, amikor Mac Rae, a rendőr, büszke lépésekkel kísért a rofházba.

— Hurráh! — kiáltotta Andy és lelkesedéssel visszhangzott a szó a tömeg fiatalabb tagjainak ajkáról. Még az idősebbek sem tudták megállni, hogy örömmel ne rázzák meg egymás kezét.

Az éjszakák éjszakája volt: történelmi pillanatok történtek Barmingtonban. Végre szerezték egy foglyot — egy tüzes, harcias foglyot még hozzá, aki százszorta többet ér, mint egy közönséges csavargó vagy tolvaj!

Mac Rae betuszkolta Andy-t az egyik szellős cellába, aki nagyszerű kedvében volt. Nemcsak, hogy kitűnő tréfát csinált, de — ha minden jól megy — a közvetlen jövőjéről sem kell gondoskodnia. Szópen fog lak-

m, lesz ellátása és — nem kell dolgozni.

— Menjen be — dörögte Mac Rae. — Feküdjék le és esendesen maradjon!

Andy nevetett.

— Isten vele, édesem! Fáradt és álmos vagyok, én is azt hiszem, legjobb, ha magamra hagy . . .

Másnap óriási izgalom közben tartották meg a tárgyalást. Az ítélet gyorsan elkészült. Kihirdették.

— Két hónap! — csapta össze Andy meglepettén a kezét. — Ez az egész? Gondolják meg uraim, hogy Mr. Ford kitűnhetne volna a nyakát! És csak két hónap?

— Mac Rae — szólt az elnök, vezesse ki az elítéltet.

A hallgatóság meglegedetten oszlott szét. Barmingtonnak megvan a nagy szenzációja.

Andy nagyszerűen érezte magát új otthonában. Oly kitűnő kocsit kapott, oly pompás ágyat, hogy az emberi méltóságán esett esorbáról teljesen meg is feledkezett.

Szeretetre méltó, egyéni kedvességével, egy hét múlva már a legjobb barátságba került Mac Raival, a fogházőrrrel, a második úttér már segített neki a kerti munkáinál.

ABBZIA, SÜDSTRAND:

Hotel villa Austria Szeyffert Penzió

Elsőrendű családi otthon, a központban, — ujjonnan átépítve és berendezve. —

Kívánatra prospektus.

GRAND CAFE' BORSA

FIUME, Baccich palota

Ma és minden este teljes zenekarával hangversenyez:

Bonyhádi Jónás Laci.

VILLA ZAWOJSKI ABBZIA

Elsőrendű szálloda, penzióval vagy anélkül.

— Lakoszobák fürdővel. — Olesó árak. —

— Prospektus küldetik. —

mozgósítása nem Ázsia felé, hanem egyes európai hatalmak ellen irányul. Oroszországnak Franciaországhoz és az Angliához való viszonya ezidő szerint szinte kizárja annak lehetőségét, hogy Ázsiába illetőleg a szövetségesít oly közletről érintő területre helyezze át agresszív terveinek súlypontját.

Az sem éppen valószínű, hogy Európában szárazföldi területre vágyakoznék Oroszország Németország, Ausztria-Magyarország vagy akár a Balkán-államok rovására.

Amire Oroszországnak szüksége van, az a nyílt tenger, mely földrajzilag közelebb hozza szövetségeseihez és utat nyit neki a legtávolabb fekvő világpiacokhoz is. Nyílt tenger és ugynevezett „meleg vizek” kellenek Oroszországnak, mivel a vladivosztoiki kikötő télen befagy és mert a portarturi kikötőből is ki kellett vonulnia. A perzsa öböl fölött pedig Anglia örökdi. Ekként tehát nem találhat szabad utat másfelé, mint a Dardanellákon át, vagy pedig Finnország példájára Svédhont is legázva, hatalmába keríti a svéd-norvég öböket és kikötőket.

Svédország parlamenti válsága és a királya által felvillanyozott svéd parasztságnak meglepő hajlandósága a hadierők fokozása és a védőművek megerősítése érdekében, azt látszik igazolni, hogy Sven hedin ébresztő szözeata erős visszhangra talált a szabadságukra és függetlenségükre féltékeny svédek lelkében és hogy az Oroszország elől fenyegető veszély előttük már elég közletről mutatkozik. Oroszországnak svédországi tervei pedig oly közletről érintik a német érdekkört, hogy hitelt adhatunk annak a diplomáciai forrásból eredő híresztelésnek, hogy egy svéd-német titkos szövetségi szerződésben előzetesen már gondoskodás történt az esetre, ha Oroszország megtámadná Svédországot. Lehetséges, hogy a svéd hadireformok a király által való feltűnő forszírozása egyenesen folyamánva ennek a titkos szerződésnek.

De gondolnunk kell arra is, hogy Oroszország újra föl akarja vetni a Dardanellák kérdését és talán Konstantinápoly birtokbavételére is elérkezettnek látja már az időpontot. Románia és a Balkán-államok es-

lassankint pedig Mac Rae felesége és két kis gyermekük úgy megszerették, hogy minden este behívták szobájukba, karosszékbe ültették, pipát dugtak a szájába, hallgatták a szép meséit vagy Mac Rae hegedűn játszott dalait.

A hatóság pedig nemesak személt hunyt előlött, hanem nyíltan helyeselte is. Andy a város jövevét mentette meg, ezért csak méltányos volt, hogy a legudvariasabban bánjanak vele.

Egyik-másik ember meg is látogatta, beszélgetett vele s minthogy a legutolsó dolog volt, hogy szólni akarjon, udvarias formában azt is közölték vele, hogy az utcára is kimehet.

Lassankint nem volt kedveltebb ember a városban Andynál és valahányszor végig sétált az utcán, hátszke örömmel üdvözölték őt az emberek.

Pénzt, dohányt eszszattak olykor a kezébe és néha-néha egy pohár borra is meg-invítálták. De Andy becsületes fia volt. Nem akarta megszegni az ígéretét és kilenc órára mindig otthon volt. Egyetlen este történt meg, hogy Mac Rae nagyon szigorú lett. Andy egy esomé rajongóval együtt a kelletről kiesített többet ivott és mindenről megfeledkezett mulatta át az estét.

Csak éjjelkor vetődött haza s nagy meglepetésére a kapukát zárva találta.

Egy kocsit megszeppent. De aztán föl-emelte fejét és kiáltani kezdett:

dás föllendülése s az ezen országokban mindjobbán megerősödő függetlenségi vágy, főleg pedig a bolgároknak és görögöknek imperialisztikus törekvései, de még az ifjútöröknek regeneráló törekvései is hamarosan arra sarkalhatják Oroszországot, hogy ne halassa továbbra is Nagy Péter végrendelete utolsó pontjának végrehajtását.

Nem tudjuk a pánszlavoknak és az orosz cárnak mik a legközelebbi időben végrehajtandó tervei, de azt tudjuk, hogy Németországgal való szövetségi viszonynál fogva és még abban inkább azért, mert az északi ellenség balkáni tervei Ausztria-Magyarországot is életérdekeiben érintik, el kell készülnünk minden eshetőségre. Még pedig nemesak katonai és védelmi szempontból, hanem diplomáciailag is készülnünk kell a nagy mérkőzésre.

Hogy ezt megtehesük, mindenekelőtt magunknak kell tisztába jönni azzal, hogy tulajdonképpen mit is akarunk. A kísérletezés és félrendsabályok ideje végkép lejárt. Olyan hibákat, mint a milyent az osztrák diplomácia pl. a krími háboruban és tíz évvel utóbb Schleswig-Holsteinban elkövetett, megkockáztatnunk többé nem lehet. Históriai időket élünk s minden félrend szabály vagy mulasztás végzetesen megboszulhatja magát. Ha tisztában jöttünk céljainkkal és biztos kézzel megrajzoltuk érdekszféránk határvonalait, az eszközöket és a segítő társakat is meg fogjuk találni jól átgondolt programmunk keresztülviteléhez.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében lévő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A Cunard magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők naponta d.

— Dávid!... Dávid barátom! Itthon vagyok!

Semmi felelet. Andy újra kiáltott:

— Dávid! Engedj be!

Mikor erre sem kapott választ, fölkapott egy köveket és beverte vele Mac Rae ablakát.

A következő percben egy borzas fej jelent meg az ablakban.

— Ki az?

— Én vagyok — felelte Andy. — Engedjete be. Már fáradt vagyok és fázom!

— Te vagy az? Helykor jössz haza? Menj vissza, ahonnan jöttél!

— Engedj be a törvényes lakásomba! — szólt hangosan Andy.

— Nem...

— Ne felejtse, hogy ez az én fogházam. Nekem jogom van bemenni. Fogoly vagyok, csak nem tölthetem cellámon kívül az éjszakát!

Mac Rae nagysokára engedett a kérésnek és felesége sietett a pulna ágyat megvetni...

...Néhány hét múlva óriási veszély fenyegette Andyt. A város egyik özvegyének, Mrs. Hewitsonnak, egy természetes, pergőnyelvű asszonynak igen megnyerte tetszését.

Elhalmozta Andyt bókjaival és figyelmességével, sőt egyszer téra is meghívta. Andy azonban nem akart elmenni.

Az óvatos barátok is ezt ajánlották, de

e. 10—12 és d. u. 2—4-ig. Kivétel a megérkezési nap és indulási napok délelőtti. Jegyekért az Adria palota portásánál 1 koronát kell fizetni jótékony célra.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki hiddal szemben levő lépesőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József főherceg diszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológyár, a papírgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— Az „Adriatica” cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

Lapunk legközelebbi száma, a holnapi ünnep miatt pénteken délután a rendes időben jelenik meg.

—o—

— A kormányzó érkezése. Wickenburg István gróf kormányzó holnap, esütörtökön reggel vissza érkezik Fiuméba.

— Személyi hír. Andor György preláus-kanonok, miniszteri tanácsos két heti tartózkodásra Lovranába érkezett.

— Eljegyzés. Havas József, az Adria m. kir. tengerhajózási r. t. hivatalnok eljegyezte dr. Szabó Zsigmond leányát Bözsikét, Nagykanizsáról.

— Ismét lemondott egy rappresentante

A hét Laga pánti rappresentantét tegnap követte egy autonompárti. Mini Ariotto képviselőtestületi tag lemondott a rappresentante tisztségéről. Az ügyet a ma esti ülésen fogják tárgyalni a többi hét rappresentante lemondásának ügyével együtt. Itt említjük meg, hogy a ma esti ülés napirendjébe bevették még a statutum 42. paragrafusára alapján alakítandó állandó hitelesítő bizottság megválasztását is.

végül mégis elment. Neki is meg voltak a maga gyöngői.

De mennél többször találkozott önmagával — annál kevésbé szerette, ha itt készülő házasságról beszélnek. Bizonyos reális szempontból nem lett volna rossz számára, de Andynak ananyszíve volt. Péltette, hogy nagyon hamar belépusztulna ebbe a frigybe.

Egy este Mac Rae komolyan figyelmeztette őt:

— Ez az asszony férjének akar megcsipni és ha ő egyszer megcsip valakit! Kerüld őt, Andy! Kerüld őt!

— Igazad van! — szólt Andy. De mit csináljak? Még néhány napig véd ez a fogház, de aztán, ha kitesznek... Elfog ez a sárkány! Keserű fordulópontjához jutottam életemnek.

— Csak a szivedre vigyázz, Andy... Sajnálom, hogy már istenhozzádot kell mondani neked, de a törvény, törvény és a kiszabott időn túl nincs jogunk senkit itt tartanunk...

Andy gondolkozni kezdett:

— Ide hallgass — szólt meg hirtelen. — Ha megkérném Mr. Cameront, a bírót: nem engedné meg, hogy talán majd fizessék valamit ezért a lakásért!

— Hiába barátom — a törvény nem engedi.

Andy vigasztalatlannul bolyongott az utcán. Már csak egy nagy napja volt hátra.

— **A kormányzó Budapesten.** Fővárosi munkatársunk jelenti: Wickenburg István gróf kormányzó tegnap a képviselőházban Tisza István gróf miniszterelnökkel tárgyalt, azután meglátogatta Jankovich kultuszminisztert.

Ujabbban jelentik: Wickenburg István gróf kormányzó ma délelőtt megjelent a képviselőházban, ahol Harkányi kereskedelmi miniszterrel tárgyalt. A kormányzó egy újságíró előtt kijelentette, hogy egy szó sem igaz aból a hírből, mintha ő bárkivel is paktumot kötött volna.

— **A menetrendértekezet.** A holnap kezdődő vasúti menetrendértekezet résztvevőinek legnagyobb része már megérkezett tegnap Fiuméba. A többiek ma érkeznek meg. Este ismerkedési vacsora lesz a Deák-szállodában.

— **A bombavető újabb kihallgatása.** Belleli Ardinot, a bombavetőt ma délelőtt a merénylet színhelyére kísérték, ahol elmagyaráztatták vele a tett részleteit. Azután hosszabb kihallgatás alá vették a határrendőrségen, majd visszakisérték a törvényszék fogházába.

Belleli ezen újabb kihallgatásával a vizsgálat befejezést nyert s nemsokára végfolytatásra kerül a sor.

— **Adomány.** A Fiumei Szabad Lyceum Egyesület Kanikowszky Ferenc min. tanácsos előadása tiszta jövedelemének felét 87 K 75 fillért a Fiumei Diákasztal egyesületnek adományozta. E jótékony adományért ezúton is hálás köszönetet mond egy Kanikowszky Ferenc min. tanácsos urnak, mint a Szabad Lyceum Egyesületnek a Fiumei Diákasztal Egyesület elnöksége.

— **Kinevezések.** A kereskedelemügyi miniszter Pavlicsek Szaniszló és Eberl Rezső VIII. fizetési osztálybeli révkapitányokat a VII. fizetési osztály 3. fokozatába, Rossi Oszkár és Thian Vladimir révkapitányokat pedig a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába nevezte ki révkapitányokká.

Huszonnégy óra múlva újra szabad ember lesz és ettől a gondolattól fázott.

Gondokba merülten ment előre, miközben azon imádkozott, hogy balszerencséje valahogy össze ne hozza Mrs. Hewitsonnal.

A következő peroban megbüvölten állt meg Mrs. Hewitson alakja tünt feltűnt az utcánkon, Ford Martin szabó, aki éppen az üzlete ajtaja előtt állott, azt mondta később, hogy Andy arca felféher lett. Tudta, ha most az özvegy elfogja, akkor vége!

De ekkor nagyszerű ötlete támadt. Az özvegy egyre közelebb jött s már látni lehetett az arcán a fürkésző pillantást.

Andy viszont egyik ablaktábla tükréből észrevette Ford Martint. Ez inspirálta őt.

Egyenest az üzletébe befelé forduló szabónak tartott.

— Boesánat, Mr. Ford — mondta udvariasan — s a következő peroban kihajította az ablakon...

Öt perccel később, mikor nagy lármával bekísérték a rendőrségre — így szólt Dávidhoz:

— Nagyszerű ötlet volt mi? Legalább hat hónapot érdemelnék meg érte...

— Szép, szép — felelte Mac Rae nevetve — csak azt nem tudom, hogy miért utazol mindig erre a szegény Fordra?

Harold Thomson.

Thierry Alajos lovag törvényszéki elnök Marussich Emilt az itteni törvényszékhez hivatalsszolgáivá nevezte ki.

— **Kezdődik a kaecaszegon.** Tegnap az a riasztóh ir terjedt el a városban, hogy a Cunard hajóstársaság Carpathia gőzöse összeütközött egy jéghegygel. Illetékes helyen azonban csakhamar kijelentették, hogy a hír minden alapot nélkülöz. A Carpathia 11-én indult Gibraltárból, utban van Newyork felé és semmi baj sem érte.

— **Támadó sztrájkolók.** Fleischmann Sándor mérnök, a budapesti Halstein és Sterner építővállalat mérnöke, aki a cég itteni szabadkikötői raktár építkezését vezeti, tegnap bejelentette a városi rendőrségnek, hogy munkásai tegnapelőtt este sztrájkba álltak, a munka elhagyása után a Deák Fasorba mentek s amikor ő arra felé tartott, megtámadták s megverték. Kérte, hogy nyomozzák ki támadóit. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Olaszellenes tüntetés Susákon.** A susáki középiskolai ifjuság egy része hétfőn este ülést tartott, melyen a trieszti Revoltella-féle kereskedelmi egyetem ügyével foglalkoztak. A gyűlésen elhatározták, hogy a trieszti olaszság „merészsége” fölött érzett megbotránkozásuk kifejezésére tüntetést rendeznek kedden délután. A gyűlési határozatról tudomást szerzett a susáki gimnázium igazgatósága is, mely az iskola fegyelmi szabályaira való hivatkozással megtiltotta az ifjuságnak a tüntetésben való részvételt. Ugyáltszik, hogy a tilalmat nem valami komolyan hozták tudomására a fiataliságnak, mert az a gimnázium előtti téren összeverődött és menetté fejlődve, végigvonult Susák főbb utvonalaiban horvát és szerb zászlók alatt. Elénekeltek a „Ljepa nasa domovina” kezdetű horvát és „O namo, o namo” kezdetű szerb himnuszt. Két helyen beszédet mondott két diak. Szidták az olaszokat, öltögették a nyelvüket egy keveset a magyarokra is, de egyéb baj nem történt. A rendőrség és a csendőrség — a magyar-horvát „beke” nagyobb dicsőségére — jótékony távolságban tartotta magát a tüntetés ideje alatt.

— **A fiumei mozik.** Kaptuk a következő levelet: Mint szorgalmas mozilátogató, Fiume összes moziiban sürri megfordulok s ezen látogatásaim alkalmával — mint magyar ember — örömmel látom, hogy a nagyszamu magyar mozi közönségre való tekiutással egy-két mozgóban magyar programot is nyomatnak. Ezen figyelmesség a vállalat részéről csak elismerést érdemel, azonban a magyarságnak korán sem kellene ezzel beélnie, mert hisz a magyarság most már a város lakóinak 1/4-dét, a mozi közönségnek pedig ugyszólván a felét teszi, fel sem említve a „Parigi” és „Margherita” mozgókat, melyek közönségét tulajdonképpen a magyarok teszik. Ezen utóbbiakról — melyek ugyszólván magyar pénzből élnek — kellene megkövetelnünk, hogy ne csak a többnyire elcsépelet olasz és francia darabokat adják, hanem magyarokat is.

Köztudomású dolog, hogy a pesti mozgókat, most már — mióta több magyar filmvállalatunk van — többnyire magyar darabokat adnak elő, könnyű dolog volna tehát ezen filmvállalatok egyikével az itteni mozi-vállalatnak érintkezésbe lépnie, s a sok külföldi, de legtöbnyire olasz filmek beszerzé-

se közben itt Magyarországon — egy-egy magyar film beszerzésével — a magyar ügyet is szolgálja. Ezáltal nemcsak nekünk tesz eleget, hanem a magyar művészetet erővel, de különösen az itteni olaszszággal s ily módon hozzá járulna ahhoz, hogy magyarok és olaszok legalább ezen a téren találkozzanak. Tisztelettel: *Egy magyar.*

Csak természetes, hogy ennek a levélnek minden sorát készséggel magunkévá tesszük, mert azt igazán elvárhatjuk a moziktól, hogy mikor a magyar pénzt zsebre vágják, akkor egy-egy percre gondoljanak a magyarság igényeire is. Ne a rémes magyar szöveggel akarják kitörölni a szemünket, hanem adjanak magyar képet is.

— **A tengerbe esett.** A Riva Cristoforo Colomboról tegnap este hét órakor Srdar Pál munkás ittasság következtében a tengerbe esett. Két csónakos kihuzta a vízből s átadták az odahívott mentőknek, akik a kórházba szállították.

— **A revolveres merénylet.** A három revolverlövessel súlyosan megsebesített Jovicich János munkás állapotja tegnap délelőtt javult valamivel, estefelé azonban ismét rosszabbodott. Compiáni fenntartja a rendőrség előtt tett első vallomását, mely szerint Jovicich megverte őt.

— **Ha meggyullad a puskapor.** Brsaz Ferenc 30 éves brsacsi születésű egyén tegnap megpörkölt arecal jelentkezett a kórházban. Az orvosok másod és harmadfokú égési sebeket állapítottak meg rajta. Aria a kérdésre, hogy hol szerezte ezeket, azt válaszolta, hogy a kezében hiértelen meggyulladt fél kiló puskapor s a felesapodó láng égette meg az arcát. A sebészeti osztályon helyezték el.

— **Meglopott penziós.** Tegnap megjelent a vársi rendőrségen Fleischert János lussinpiccolói penziós, aki bejelentette, hogy Jovicich Mária nevű szakácsnője néhány évűst evőeszközt és több asztalterítőt lopott s Fiuméba szökött. A nyomozással megbízott detektívek a kórházban akadtk rá, ahol betegen fekszik. Őrizet alá vették.

— **Mosás közben.** A kórházban tegnap megjelent Tusaz Janka mosónő, akinek mosás közben tü hatolt be az egyik ujjába. Az orvosok eltávolították a tüst s ezt csak nar-kózzal tehettk, mert a nő nem akarta ébren végignézni a kis operációt. Azután még néhány óráig, fájdalmai esillapultáig, a kórházban tartották.

— **Elítelt tolvaj.** A fiumei törvényszék tegnap 6 hónapi fogházra ítélte Ozemberger István 27 éves egyént, aki néhány kiló cukrot lopott a szabadkikötőben.

— **Romlott élelmiszerek.** A rendőrség 100 korona pénzbírsággal sújtott egy kereskedőt, akitől Springhet vásárbiztos nemrégén egy koci romlott árut kobozott el.

— **Ítélet a Balkán-biztosító pörében.** Mint Zágrábból jelentik, a vagyonbukott Balkán biztosító pörében hétfőn délután hirdették ki az ítéletet, amely szerint az összes vádlottakat a vagyon biztonsága elleni kihágásban bűnösnek mondták ki és Albinj Károlyt, a társaság volt igazgatóját, hat heti szigorú fogházra, Oblak Ferenc könyvelőt négy havi, Drazics György és Pernaz Tamás hivatalnokokat 3—3 havi, Vrkián Péter és Agics Iván alkalmazottakat 14 napi szigorú fogházra ítélték. A magánérdekeltek kártalanítási igényeikkel a polgári bíróság elé utasíttatnak.

Mise-, úrvacsora- és husvétii borokat

saját termésüt, a valódiságért, jóságért és tisztaságért kezességet vállalva, 10°—11° alkoholtartalommal:

Schiller bort (Opollo)	literenként	—80 fillérért
Burgundi fehér v. vörösbort	"	—90 "
Tramini fehérbort	"	1.— koronáért

tetszés szerinti mennyiségben, palackokban vagy hordókban szállit mig a készlet tart, az állami felügyelet alatt álló:

Sansegoi Borgazdaság Intézősége — Fiume, via Volta 1. telefon 15-92.

— **Az Óceán leánya.** A tegnap érkezett Francónia Cunard-gőzös parancsnoka bejelentette a főkapitányi hivatalban, hogy az Atlanti óceánon Newyork és Gibraltár között Klapati Vencel sezeremi földmives felesége egészséges leánygyermeknek adott életet. Az újszülött gyermeknek keresztneve a jelentékeny összeggel ajándékozta meg az anyját. A keresztességben Francónia Mária nevet kapta az újszülött. Az angol gőzösek hagyományai értelmében Klapati Francónia a Cunard Társaság Francónia gőzösein bármikor ingyen teheti meg az utat Európából Amerikába vagy vissza. Tengerész babona ab, hogy az a hajó szerencsés, amelyen gyermek született.

— **A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank fiumei palotája.** Megirtuk, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank fiumei fiókja új palotát akar építtetni Fiumében és e célra alkuba becsátkozott a Terzi-féle házra. Minthogy azonban a házban levő üzlettulajdonosok hosszabb lejáratu szerződésekkel bírnak és a velük való megállapodás nagy nehézségekbe ütközik, a bank az Erzsébet-terén levő Vio-házra kezdett tárgyalásokat. Ezek a tárgyalások már előrehaladott stádiumban vannak és valószínűleg hamarosan eredményre vezetnek.

— **Elfogott csavargónó.** A városi rendőrség egyik detektívje tegnap éjjel bekísérte a rendőrségre Bulko Anna 16-éves leányt, akit kalandon ért. A rendőrség megállapította, hogy a leánynak nincs foglalkozása. Javitóintézetbe fogják internálni.

— **Tolvaj vagy örült.** A rendőrségre az utóbbi időben több üzlettulajdonos panaszszal fordult, hogy ismeretlen emberek kiassák üzleteik falát és a résen át kirabolják üzleteiket. Így Mollí Antal valsecurignei szatócs bejelentette, hogy üzletének falát kiassva, a tolvajok 70 korona értékű élelmiszert vittek el. Ugyanilyen feljelentést tett Superina Jozefa is, kinek az Industria-utcában levő üzletéből 100 korona készpénzt és 100 korona értékű élelmiszert loptak el. A rendőrség a lopások tetteseként elfogta tegnap Spornoga János veszverési (Zólyom megye) napszámost, aki lopásért több ízben el volt már zárva. A lakásán megtalálták a lopott élelmiszerek nagyrészét, de oly módon összekeverve, hogy a rendőrség véleménye szerint Spornoga nem épelméjű.

— **A kikötőtől.** Március 18. Érkezett: Walter Leonhardt német gőzös Velencéből, üresen; Franconia angol gőzös Newyorkból 235 tonna rézzel, 230 láda géppel, 140 hordó olajjal és 40 tonna vegyes áruval; Nagy Lajos magyar gőzös Antwerpenből, üresen; Erato angol gőzös Hullból, 30 tonna üres zsákkal, 20 tonna raphiával, 150 bál tőkehallal, 100 tonna bőrrel és 60 hordó olajjal; Austrian angol gőzös Liverpoolból, 520 hordó olajjal, 520 hordó vitriollal, 450 hordó sziksóval, 80 bál pamuttal, 70 tonna bádoggal, 20 tonna üres zsákkal; Jadran Triesztből, 27 hordó borral és 20 bál üres zsákkal.

Indult: Tisza magyar gőzös Tripoliszba, 70 tonna fával és 4 láda üvegáruval.

— **Tengeri kirándulások** a magyar-horvát tengerhajózási gőzhajó részvénytársaság hajóival holnap, csütörtök, kedvező idő esetén:

Cirkvenica és Noviba a „Sirály” gőzössel délután 2.30, visszajövet indulás Noviból délután 5.30 órakor, Cirkvenicából (kikötő) délután 6.10 órakor. Menetár a teljes kirándulásra 1 K 50 fillér személyenként. A jegyek reggel a 8 órai és 9.30 órai, továbbá a délután 1 órai hajók indulásánál válthatók és érvényesek az esti szalongőzökre.

Portoré és Buccariba az „Abbazia” gőzössel; indul délután 2.30 órakor érintve menetben és esetleg jövetben is Urinj, vizsater Buccariból délután 6 órakor és Portoréból 6.20 órakor. Menettérti jegyek ára 80 fillér.

Abbaziába a „Lovrana” s „Stefania” termes-gőzösekkel váltakozólag délelőtt 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12, továbbá délután 2, 3, 4, 5, 6 és 7 órakor; utolsó járat Abbaziából este 7 órakor.

Estélyi járat csakis kedvező idő esetén a „Sirály” gőzössel; indulás Abbaziából este 11 órakor, menettérti jegy 1 K 20 fillérré váltható.

Ika és Lovranába indulás Fiuméből a „Sava” gőzössel délután 2.30 órakor érintve Voloscat 3.05, Abbaziát 3.30, Ikát 3.50 és Lovranát 4.10 órakor. Visszajövet Lovranából 6.15, Ikából 6.30 és Abbaziából 6.50 órakor. Menettérti jegyek Fiuméből személyenként 80 fillér. Kedvezőtlen idő esetén a hajó Lovrana helyett Ikában fog megállni.

x **Fogműterem.** Legujabb amerikai módszer. Modern hygienia. Szegényeknek d. e. 8—9-ig foghuzás ingyen. N o v á k Rudolf műfogspecialista Fiume Corso 42. a Corso mozi fölött.

x **Dr Gámán Béla** egyetemi m. tanár diátás gyógyintézete Volosca—Abbazia.

NYILTTER*).

FIUMEI NÉPBANK R. T. - FIUME.

A Fiumei Népbank részvénytársaság f. hó 16-án délelőtt 11 órakor tartott rendkívüli közgyűlésén egyhangulag elhatározta a társasági alaptőke felemelését 1 millió 200.000 koronáról 2.000.000 koronára és az alapszabályok megfelelő módosítását.

Minthogy e lapból véletlen körülmények folytán kimaradt a közgyűlési meghívó, felkéretnek mindama részvényesek, a kik ennek folytán talán nem jelenhettek meg a közgyűlésen, hogy esetleges ellenvételeiket az igazgatóságnál jelentsék be, mert ellenkező esetben magatartásuk a közgyűlés határozataihoz való hozzájárulásnak fog tekintetni.

Fiume, 1914. márc. 17.

AZ IGAZGATÓSÁG.

A veszedelmes fogzási időszak.

Pirosposzsgássá lesz a sápadt kinézésű gyermek, ha anyjuk nekik a könnyen szedhető Scott-féle csukamájolaj-emulsiót adja. De a mi ezen szert a gyermekek részére még értékesebbé teszi, jótékony hatása a fogzás idején. Tudvalevő, hogy sok gyermek ebben az időszakban különösen rosszkedvű, ugyan is fogaeszkáik előtörése fájdalmas okoz nekik és nem hagy nekik nyugtot. Aki ezt ki akarja kerülni, nyuljon az évtizedek óta fényesen bevált Scott-féle csukamájolaj-emulsióhoz, mely a legbevehetőbb formában tartalmazza a fogzáshoz szükséges anyagokat, a fiatal testet friss erőhöz juttatja és lehetővé teszi az egészséges fogaeszkák előtörését. Anyának és gyermeknek nyugalmas éjszakai vannak mellette.

A Scott-féle csukamájolaj-emulsió oly jóízű és könnyen emészthető, hogy úgy felnőttek, mint gyermekek szívesen szedik.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére. Wien VII, akkor egy gyógytár utján próbaadagot küldünk.

TOZSDE.

	márc. 17 zárlat	Mai ar 11 ór.
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	843.25	846.—
Osztrák hitelrészvény	638.—	638.50
4%-os koronajáradék	81.90	82.80
Osztr.-magy. államvasut	713.50	713.20
Jelzálogbank	445.—	445.50
Leszámitolóbank	512.—	511.—
Hazai Bank	282.—	282.—
Magyar Bank és Keresk. P.-T.	535.50	534.—
Rimamurányi	663.25	664.50
Saigótarjáni	726.50	726.—
Közuti Vasut	630.—	630.—
Városi Villamos	331.—	331.—
Adria	616.50	617.—
Déli Vasut	104.—	—
Magyar Cukoripar	2515.—	—
Rizsgyár	3760.—	—

Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammonként.)

Búza áprilisra	12.38	12.37
Búza májusra	12.29	12.28
Búza október	11.19	11.18
Rozs áprilisra	9.19	9.49
Rozs októberre	8.56	8.58
Zab áprilisra	7.59	7.52
Zab októberre	7.68	7.71
Tengeri májusra	6.81	6.67

Bécsi Értéktőzsde.

Osztrák hitelrészvény	638.—	637.50
Magyar hitelrészvény	844.—	843.—
Osztrák magyar államvasut	713.50	712.—
Déli Vasut	—	104.—
Alpesi	841.50	839.—
Skoda	776.—	767.50
Osztr. koronajár.	83.90	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi kör szék. állagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank és Takaréksz.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter” tengerhajóz.	250.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—
Orient tengerhajózási tars.	1300.—
Ajt. Forgalmi r. t. régi	—
„ új	—
Magyar Olajgyár	200.—
Austro-Americana	296.—
Navigazione Libera Triest	617.—
Osztrák Lloyd	619.—
Stabilimento Tecnico	9825.—
Ampelca Szeszpároló Rt.	405.—
I. Trieszti Rizsgyár	552.—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	435.—
Spalatoí Portland Cement	360.—
Assicurazioni Generali Nap.	960.—
Riunione Adriatica	3970.—

MENETREND KIVONAT.

Vonatok indulása Fiuméből:

Zágráb—Budapest felé:

Gyorsv.: d. e. 8.00; d. u. 6 és 7.56 órakor.
Szem. v.: d. u. 12.55; d. u. 6.08; este 10.23 órakor.

St.-Péter—Trieszt—Pragerhof felé:

Gyorsv.: d. e. 7.52; este 8.10 órakor.
Szem. v.: regg. 5.13.; déli 12.56; d. u. 5.00 órakor.

Vasuti állomási vendéglő Fiumében.

Hires jó konyha. Mindenkor kész ételek. Az érkező, elutazó és átutazó közönség, valamint a városi polgárság kedvenc találkozóhelye. Figyelmes kiszolgálásról biztosít

Kardos József, vendéglős. (Tel. 10-49.)

Vonatok érkezése Fiuméba:

Budapest—Zágráb felől:

Gyorsv.: regg. 7.15 és 8.50; este 7.54 óra.
Szem. v.: regg. 6.55; d. u. 4.05 órakor.

St.-Péter—Trieszt—Pragerhof felől:

Gyorsv.: d. e. 9.46; este 10.18 órakor.
Szem. v.: déli 12.09; d. u. 3.01; este 12.55 órakor.

Távirat — Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, márc. 18. A képviselőház tegnapi ülésén Ghillányi Imre földmívelésügyi miniszter szólalt fel a román paktum dolgában. Kijelentette, hogy félreismerik a nemzetiségi kérdést. **A veszedelem korántsem** oly nagy, amilyennek feltűntetik. Hisz, hogy a nemzetiségi kérdést még fogják oldani, még pedig gazdasági alapon. A kormány folytatja a telepítési akciót. A miniszter megemlékezett még az altruista bank működéséről.

Utána Bánffy Miklós beszélt, azután Giesswein Sándor, aki határozati javaslatot nyújtott be a nemzetiségi törvény revíziója érdekében.

BUDAPEST, márc. 18. A képviselőház ma folytatta a román paktum vitáját. Először Gueth Gyula munkapárti szólalt fel, aki helyeselte Tisza álláspontját. Utána Polónyi Géza beszélt hosszasan és azt állította, hogy Tisza tárgyalásai a magyarság megsemmisítésére irányultak. A munkapárt is sokan vannak, akik nem helyeslik Tisza álláspontját, de nem mernek felszólalni. A munkapárt volt az, amely annak idején elvette Horvátország autonómiáját és most alázatosan meghunyászkodik a horvátok előtt. Örvend annak, hogy a függetlenségi párt fiatal generációja, élén Károlyi Mihály gróffal, áttörte az áttörhetetlennek vélt hármasszövetség elvét. Ezután részletezően beszélt a román paktumról.

Polónyi után az interpellációkra kerül a sor.

Püspöki konferencia.

BUDAPEST, márc. 18. Ma délelőtt 11 órakor a központi papnevelő aulájában püspöki konferencia volt Csernoch János heregprimás elnöke alatt. A konferencia mély fájdalommal fejezte ki a debreceni merénylet fölött. A napirend során a papság jogi helyzete és a tankönyvek felülbizsgálása kerültek megvitatásra.

A Polónyi-Lengyel pör.

BUDAPEST, márc. 18. Polónyi Géza tegnap a büntetőtörvényszékhez beadványt intézett, melyben bejelentette, hogy Lengyel Zoltán képviselő elleni perében átveszi a vád képviselőletét. Emmélfogva a pör főtárgyalásának mielőbbi kifizetését kéri.

A kaszinó ügy.

BUDAPEST, márc. 18. A tisztiek sora lépnek ki az Országos Kaszinóból, melynek vezetősége a kilépetteket nyilván tartja, hogy az esetleges belépéseknél ne kelljen felvételi díjakat fizetniök. Tegnap Szücs Imre miniszteri tanácsos ívet körözött, melyben felszólították Beniczkyt és Zlinszkyt, hogy lépjenek ki a kaszinóból. Már volt néhány aláírás, de Wekerle leintette a mozgalmat.

A tengerpart kisajátítása.

BUDAPEST, márc. 18. A tengerpart kisajátításáról szóló törvényjavaslat sokkal nagyobb vihart idézett elő, mint gondolták. Attól tartanak, hogy e miatt olyan viaszályok lesznek, mint annak idején a vasúti pragmatika miatt. Az ügyben minisztertanács is volt, sőt Harkányi bécsi utja is ezzel állott összefüggésben. Rosich Miksa képviselő ma délután az ügyben interpellálni fog. Harkányi sokáig tanácskozott Fodröczy osztályfőnökkel, aki a száborban fogja képviselni a kormány álláspontját. Medakovic, Rosich és Hreljanovich ma reggel Budapestre érkeztek és Medakovich a délutáni folyamán tanácskozott Tiszával.

Három interpelláció.

BUDAPEST, márc. 18. A képviselőházi ülésén Preszly Elemér függetlenségi képviselő a debreceni merénylet, Lovász Márton függetlenségi a katonaság és polgárság egymáshoz való viszonya és Rosich Miksa horvát a tengerpartok kisajátításáról alkotott törvényjavaslat ügyében jegezték be interpellációt.

Harkányi bécsi utja.

BUDAPEST, márc. 18. Harkányi János kereskedelemügyi miniszter hétfőn hivatalos ügyekben Bécsben tartózkodott. Tegnap este visszaérkezett Budapestre.

Skerlecz báró betegsége.

BUDAPEST, márc. 18. Skerlecz Iván báró horvát bán állapotáról jelentik, hogy a hőmérséklete ismét alább szállt. A betegség lefolyásának határidejét azonban nem lehet megállapítani.

BUDAPEST, márc. 18. Skerlecz bán állapotában javulás állott be. Tegnap délután felkelt ágyából és sétakocsizást tett.

Körözött katonarvos.

BÉCS, márc. 18. A hatóság körözöveletet adott ki dr. Frank József volt II. od. oszt. főorvos ellen, aki többszöri csalás elkövetése után megszökött.

A párisi merénylethez.

PÁRIS, márc. 18. A Caillaux ellen folyó vizsgálat bizonyítási anyagából tegnap egy fontos bizonyíték eltűnt. A Figaro szerkesztőségében a gyilkosság elkövetése után beállott fejetlenségben valakinek sikerült ellopni Calmette főszerkesztő irattárcáját, melyben Caillaux pénzügyminiszter ellen való összes bizonyítékai együtt voltak.

PÁRIS, márc. 18. Calmette főszerkesztő ravatalához igen sokan jöttek. A Saint Francis-templomban szentelték be holttestét és a hattignolles-i temetőben helyezték a családi sírholtba.

PÁRIS, márc. 18. Labori ügyvéd, Dreyfus egykori védője kijelentette, hogy vállalja ugyan Caillauxné védelmét, de Calmette ellen kijelentéseket ne váriának tőle.

PÁRIS, márc. 18. Caillaux-nét a kihallgatási jegyzőkönyv aláírása után a szajnai kerület fogházának 12-es számú cellájában helyezték el. E cellában valaha Steinheilné, Michel Luiza és Humbert Teréz is el volt zárva. Érdekos, hogy a cellában két darab orosz szőnyeg van, melyek még Steinheilnétől maradtak.

PÁRIS, márc. 18. Caillaux-né előrelátható büntetését illetően azt beszéltek, hogy öt évi börtön vár rá. Ha a tett elkövetése percében beszámíthatatlannak nyilvánítják, két évi börtönt kapna. Ha azonban bebizonyul, hogy Caillaux-né a saját becsülete védelmében cselekedett, úgy az esküdtbíróság valószínűleg fel fogja menteni.

A legifjabb német főherceg.

BERLIN, márc. 18. Ernő braunschweigi herceg nejének az éjjel fia született. A családi eseményt 10 lágyulógyógyászattal a lakosság tudtára, míg a császárt külön futár értesítette új unokája születéséről.

A Gallipoli gőzös mentése.

TRIESZT, márc. 18. A napokban a dhersei sziklazátonyok közelében megfenekelt Gallipoli olasz gőzös megmentésén több vontató gőzös fáradozik. A mentési munka azonban nehezen halad előre, mert folyton tantó vihar dühög az Adrián.

Akasztófára ítélt rablógyilkosok.

KRAKO, márc. 18. Hajnali 3 órakor hozta meg ítéletét az esküdtbírósg Schwitzkowszky könnykereskedő gyilkosai fölött. Gaskievics és Kobrzinszky vádlottakat akasztófára, az egyik cinkostársat pedig 18, a másikat 12 évi fegyházra ítélték, Svi-czinszkyt és Godulát felmentették.

MOSONÓ ÉS VASALÓNÓ

ajánlkozik házakhoz. Cim: Lingl A., viale Deák 32. Kérem a címet feljegyezni.

MASSZIROZÓNÓ

ügyes, ajánlkozik. Cim: Baló M. viale Deák 32. Kérem a címet feljegyezni.

Az olasz kormányalakítás.

ROMA, március 18. A válság fordulóponthoz ért. Salandra megnyerte Ciofelli demokratát és Martinit is. Salandra programja megfelel nekik, csak azt kötik ki, hogy a kormányban, ha nem is lesz egységes, ne legyenek konzervatívok. San Giuliano márkülgyminiszter tárcáját továbbra is megtartja.

Üngyilkosság a Ferenc József hidon.

BUDAPEST, márc. 18. Balassa Ottó zaladkai segédjegyző tegnap este felállott a Ferenc József-hid korlátjára, fejbe lőtte magát, azután belezuhant a Dunába. Holttestét még nem találták meg.

Kémkedés.

PRÁGA, márc. 18. A rendőrség kémkedés gyanúja miatt letartóztatta Busta tanitót és egy gyümölcskereskedőt. Kihallgatás után szabadlábra helyezték őket, de az eljárást folytatják ellenük.

A szökött katona.

TRIESZT, márc. 18. A rendőrség ma megjelent a Lloyd-társaság irodahelyiségében és letartóztatta Pizzoli Rudolf tisztviselőt, akiről kitűnt, hogy a katonai szolgálatot megtagadva, megszökött ezredétől.

Üngyilkosság az anya sírján.

FLORENC, márc. 18. Caselli Adolf gróf nizzai magánzó egy neuraszténikus rohamában anyjának a sírján sziven lőtte magát.

Mexikó.

WASHINGTON, márc. 18. Bryon államtitkár elrendelte a vizsgálatot Johnston amerikai állampolgár ügyében. Tocatóban (Mexikó), Johnstonot ugyanis megölték, mert egy üzlethelyiséget védelmezett mexikói martalócok ellen. Az üzletet fölgyjutották. Johnston hulláját teljesen megszenesedve találták meg az üzletben.

Üngyilkos portás.

LAIBACH, márc. 18. Rapé József, az itteni szövőgyár portása egy éles késsel elvágta a nyakát és mire a kórházba szállították, meghalt. Tettét elmezavarban követte el.

Dolgoznak a szüfraszettek.

LONDON, márc. 18. Amikor tegnap Curchill miniszter Bradfordból egy beszéde után hazafelé tartott, nagy tömeg vette körül. A tömegben férfiak és nők voltak egyvesen. Egy dühöngő ember áttört a tömegen, a miniszter elé ugrott s öklével arcába sújtott. Curchill száján kibugygyant a vér. Rendőrök mentették ki a veszedelmes helyzetből. Az alsóház udvarán letartóztattak egy férfit, aki öltözött szüfraszett, akinek kabátja alatt vastag gummitömböt találtak. A nő kijelentette, hogy Asquit miniszter ellen akarta megverni.

Az orosz zsidók ellen.

PÉTERVÁR, márc. 18. Tegnap megnyílt a nemesi kongresszus, amelynek napirendjén a zsidók polgárjogairól szóló új törvényjavaslat megvitatása is szerepel. A belügyminiszter ugyanis értesítette a nemesi kongresszust, hogy e részben törvényjavaslatot terjesztett a minisztertanács elé. Maklakow belügyminiszternek ez a törvényjavaslata egy rendelkezést tartalmaz, amely végképp kizárja a katonaságból a zsidókat. A nemesi kongresszuson az a terv merült fel, hogy a kormány rájön ki a zsidókra hároméves állami fejadót hadmentességükért.

FOGADÓHÖLGYNEK AJANLKOZIK

irodai gyakorlattal uri leány. Jelige „Ambicziózus” Portoré postrestant.

ELVESZETT SORSJEGY!

Elveszett egy Magyar Vörös Kereszt sorsjegy, sorszama: 6675, száma 46. Ki tud róla, jelentkezzen Gold vendéglősnél, via Valscurigne, Ujtelep.

KÖZGAZDASÁG.

+ **Az osztrák kereskedelmi miniszter a gazdasági helyzetről.** Bécsből jelentik: Az osztrák ipartanács ma tartotta alakuló teljes ülését, amelyet a kereskedelmi miniszter nyitott meg. A miniszter hosszabb beszédet tartott, amelyben mindenekelőtt a gazdasági és ipari helyzet javulásáról szólt, amely szerinte igen lassu menetű. A kamatláb csökkentése az ipari munka stagnációját még nem győzhette le. A kormány kereskedelmi és ipari téren csak támogató és ápoló-munkát fejtethet ki. A támogatás csak oly irányban történhetik, hogy egyrészt elhárítják az akadályokat, másrészt előmozdítják az exportot. Ez irányban minden intézkedés megtörtént és ennek bizonyossága a villamossági törvényjavaslat kidolgozása. A jövő legfontosabb feladatai a kereskedelempolitikai intézkedések és közeledik az idő, amikor megkezdődnek a vám-tarifa, a Magyarországgal való kiegyezés és a kereskedelmi szerződések tárgyalásai. Végetül azzal foglalkozott, hogy a német hajózási társaságokkal a kivándorlási ügyben folyó tárgyalásoknak máris megvan az eredményük és hogy bizton remélhető a trieszti forgalom kifejlesztése, a transatlanti összeköttetés növelése és az osztrák hajózási társaságoknak a külföldi befolyástól való felszabadítása.

+ **Magyar árumintakiállítás Albániában.** A m. kir. Kereskedelmi Múzeum árumintakiállításának albániai vándorútjára lezárattak a jelentkezések és megállapítható, hogy az intézet mintagyűjteményének vándorútjában 220 hazai cég fog résztvenni. A hazai cégek üzleti érdekeinek képviselőivel az intézet albániai levelezője, Patak Gusztáv fiumei cégtulajdonos van megbízva, akinek a skutari, valonai és durazzói irodaszemélyzete, továbbá Ehler Antal kereskedő, az intézet felügyelője, fog a rendezésben és magyarázatokban segíteni.

+ **A hajóstársaságok berlini értekezlete.** Berlinből jelentik: A tengerentuli hajózási társaságoknak a hajózási poolra vonatkozó tárgyalásai ma délután megkezdődtek. Elsőnek a kontinentális hajóstársaságok küldöttei tanácskoztak. Holnap közös értekezlet lesz, a melyen az angol és kanadai társaságok is résztvesznek.

+ **Bosnyák cukorkedvezmények megújítása.** A bosznia-hercegovinai országos vasutak 1914. évi január 1-től való érvényével most újították meg az usorai cukorkedvezményeket. A kedvezményt 1500 tonna minimális mennyiség elszállításának feltételéhez kötötték és 25.000 korona biztosíték ellenében rovatolás útján is rendelkezésre boesátják. E feltételek betartása esetén átrovatolás útján a magyar gyártmányok is igénybe vehetik ezt a kedvezményt.

Butorok

Alkalmi vétel egész hálószoba berendezések vagy egyes butordarabok készpénzen vagy könnyen teljesíthető részletfizetésre is
HERSKOVITS S. butorkereskedőnél
Via G. Parini 6. szám.
Telefon 12-03 szám.

Farakttár. Fűrészelt, ácsolt, hasított és gömbfák; minden minőségben és terjedelemben; asztalosok, célokra; fenyő, luc-, jászor-, tölgy, jegenye-, hárs-, dió-, cseresznye- stb. fák; továbbá bükkfa. nyers és gőzölt állapotban. Ajánlom cégemet építésszek, mérnökök, birtokosok, intézetek, és iparvállalatok figyelmébe. Elvállalok szállításokat Fiuméba és környékére saját fuvarommal, valamint hajón és vasuton minden állomásra.
Pavlović Drag., Fiume, Fakivitel, Iroda és raktár: Delta. Telefon 381. Sürgőncim: Pavlović.

CARLO CARL cukrászdája

CORSO, FIUME TELEFON 4-71

Március 1-én újból átvettem cukrászdám vezetését s törekedni fogok arra, hogy t. vevőimet s a n. é. közönséget általában, mindenben kielégítek.

Gyors kávékiszolgálás Expressz-gépen.

CARLO CARL tulajdonos.

o Torretta városrészben jutányos áron o

o ELADUNK HÁZÉPÍTÉSRE o

o ALKALMAS TELKEKET o

o megfelelő építési kölcsönt megszerez- o

o zük. o

o Vízvezeték, csatornázás, vilanyvilágítás o

o Felvilágosításokat adnak alanti o

o cimen: o

o Néplakásokat építő r. t. o

o Via Carlo Goldoni 1, a dohánygyár mö- o

o gött. Telefon: 10-21. o

o o

APOLLO-SZÍNHÁZ.

Via Aless. Volta 6, Igazgató Troppauer H.

Március 15-től márc. 31-ig.

Kezdeté pontosan este fél 9 órakor.

Nagy művész-esték a szerződöttetett elsőran-
gu attrakciók fellépte.

:-:-: MOZGÓ FÉNYKEP. :-:-:!
Előadás után kabaré szabad be-
menettel.

Alakult 1857.

208 milliós alap.

I. Magy. Ált. Biztosító Társaság

Fiumei és tengerparti képviselőség: Fiume,
Riva Cristof. Colombo, Bacich palota I. em.
(Telef. 17-57).

Életbiztosítás, tűz- jég-, betörés és száll-
ítmányi kár elleni biztosítás a legjutá-
nyosabb alapon. Gyors folyósítás.

Giardino Pubblico - Etterem.

Telef. 14-95. - Népkert-Mulató - Telef. 14-95.
Minden este Variété-előadások, változó mű-
sorral. — Kellemes helyiség, egész éjjel
nyitva. — Kabaré hajnalig. — Lakodalmak-
ra, társasmulatságokra a nagy terem bérbé
adatik.

Barbis Angelo

az Adria-gőzhajózási r.-t. volt tisztviselője.

De La Ville

SZALLODA ÉS KÁVÉHÁZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

50 szoba

— A magyarság találkozó helye. —

Kitűnő kávéházi italok és ételek. Bel- és kül-
földi lapok.

Esténként BARCZA JENŐ hírneves
cigányzenekara hangversenyez.

Tulajdonos: BUDAI KÁROLY.

Nyomatott a „POLINNA“ Fiumei Keres-
kedelmi Nyomdában (Telefon száma 400).

Yalódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény 7 kor.
3. 10 m. hosszú 1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához 1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény) 1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-est,
mintegy felöltőszövetet, turistalódent, sejkemka-
garnt, női kosztüm szöveteket stb. gyári árkon
kald, mint megbízható és szolid cég minden
ismert postógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha
szövetükségletét közvetlen Siegel-Imhof cég-
nél, a gyári piacon rendel meg, igen jelent-
kenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örökös
választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még
a legkisebb rendelésnél is, teljesen iriss árban

A BÉKÉSGYULAI HÁZI HENTESÁRU

KIVITEL FIOKJA FIUMÉBAN

(Tulajdonos: ifj. Balogh József fia)

Nagyvásárcsarnok 14. sz. fülke. Telef. 8-67.

megnyit. Eladásra kerülnek a cég kizáró-
lag házilag, magyarosan készített világhírű
termékei: füstölt és perzselt hentesárú, u.
m. kolbász, sonka, szalonna, zsir, stb. nagy-
ban és kicsinyben.

Lelkiismeretes kiszolgálás

Szabó Antal, üzletvezető.

Tisztességes fiu tanoncul felvétetik.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia“ szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Minikét szállóban kitűnő konyha és
árnyas kertek. Fajborok és kobá-
nya polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

FIATAL HÁZASPÁR

keres butorozott szobát, lehetőleg a város
központjában. Ajánlatokat „Jó lakás“ ci-
men a kiadóba kéretnek.

KIADÓ SZOBÁK

ellátással vagy anélkül az elismert jóhírű
Roth-féle penzióban, Fiume, via Gisella 1.
sz., a Nagy-Vásárcsarnok mellett. (Telefon
16-74.)

UJ FÜRDOINTÉZET (meleg fürdővel).

ABBAZIA Reichstrasse

Gőz-, kádfürdők- és meleg tengerivíz fürdők.

☛ Szobák 3.— koronától feljebb. ☛

Tulajdonos: I. R. SCHWEIGLE.

FÉRJHEZ MENNE

32 éves, árva, karesu, barna, 150.000 korona
vagyonnal. Urak (vagyon, vallás mellékes),
a kiknél gyors házasságkötés ellen akadály
nincs, jelentkezzenek azonnal:

„Hymen“, Elisabethstrasse 66, Berlin 18.

Aki szobaleányt, szakácsnőt, inast, pincért, vagy bármely alkalmazottat keres, forduljon bizalommal

Logarić J. közvetítő irodájához
Via Carducci 8. Telefon sz. 15-87.
Üres lakások és butorozott szobák szintén közvetíttetnek.

ŠIKIĆ G.

könyv- és papirkereskedő e
FIUME.
A görög-keleti hitközség házában Kossuth Lajos-u. 9 sz. (A vilamos megállóhely közelében).

Ajánlja nagy raktárát kereskedelmi könyvekben, az 1914-évre való reklamnaptárakban- és blokkokban.

Kedvező alkalom kereskedők és iparok részére.

Gyári árak.

Koller Ferenc,

cipészmeister,
FIUME, Via Parini 4 (Braidà)

mértékre készít **elegáns francia és amerikai női, férfi és gyermekcipőt. Orthopéd munkák és javítások.** Lev.-lapra házhoz jön.

Luxus-Butoreladás mélyen leszállított áron!

A **luxus-butorokat** végleg kiárusítom mivel ezen cikkel felhagyok. Mig a raktár tart, olcsón adok el: háló- és ebédlő-garnitúrákat, minden stílusban, matt, világos és mahagoni kivitelben, valamint irodák és szalonok számára bőrbutorokat, képeket stb. **Ebédlő és hálószobák cserfából, nagyon olcsón.**

MIRKOVICH R. butorkereskedő
Via Porto 3.

Uj nagy Butorárúház!

Mielőtt butort vásárol tekintse meg raktárunkat! **Bamulatos olcsó árak! Nagy raktár minden kivitelben!**

Ebédlő, háló és uriszobák, konyhaberendezések stb.

Butor-Nagyáruház.

Riva Cristoforo Colombo 8. Baccich palota.

Figyelem!!

Elsőrendű bécsi gyárból származó férfi- és női fehérneműek raktára.

Konkurencián kívüli eladás.

Női ingek kitűnő sifon-ból K. 1.30
Női ingek szallagokkal K. 1.90.
Női ingek igen jó vászonból K. 1.96.
Női nadrág sifon-ból K. 1.96, 2.40 és 3.—.

Modern bluzok, bársony és pargetből, legolcsóbb árak mellett.

„AL BUON PREZZO“
(AZ OLCSÓSÁGHOZ)
divatkereskedésben.

Óváros Kobler-tér, az „Abbazia“-mozgófény képszínházzal szemben.

— — **MAGYAR KISZOLGÁLÁS.** — —

A tavaszi idény

összes újdonságai megérkeztek s nagy választékban kaphatók.

Modern selymek öltözetek és bluzokra, Granadine Satin, Crepe de Chine minden divatos színben, virágdíszes francia Crepe.

Modern kellékek n. m. csipkék, bordűrök, szallagok a legfinomabb fajtáig.

Modern fichü, jabot, fátjolok, harisnyák és keztük.

Varrónők részére

nagy választék kabátbélésekben, paszományok, gombok s az összes más kellékekben jutányos áron.

Poleiner János

FIUME

Via della Torre 1. — A görög-keleti templommal szemben.

Metallum

fémszálás Wolframlámpa K. 1 drbja

Csillárok-asztali lámpák felszerelve Kor. 8-tól feljebb.

Vállalunk teljes villam- és lakascsenngöberendezéseket. Javítások jutányos árban.

„UNITAS“ (cégfőnök: Csermely)

VILLAM- BERENDEZESI MŰHELY

Via E. De Amicis 9. sz. Telefon 2-92.

(Fenice színházai szemben).

Austro-Americana

FIUME, Via Negozianti 5.

Rendszeres gyorsgőzsjáratok

TRIESZT—NEW-YORK és
TRIESZT—KANADA között

Kajut utasok felvétele a földközi tengeri kőutazásokra és **Dél-Amerikába.**

Uri és Női Fodrászterem.

Fiume, Viale Deák 2, kapucinus-ház.
Telefon 17-04.

Borotválás, hajmosás, hajápolás modern módszer szerint. Női estélyi fésülések, ondulálás, manikűrözés. Telefonhívásra rögtön jön. Kifogástelen kiszolgálás.

Cagnelli Figyes.

Velence

San Marco szálloda

(Campo S. Luca).

Modern berendezés. — Fürdők. — A gőzmozgató kiállításán dícsérő okmányokkal kitüntetve. SZOBÁK 2 és fél LIRATÓL FELJEBB.

Egy tisztességes újságáruló rikkancsot

napi 2-3 korona biztos keresettel délutáni foglalkozásra keres

A TENGERPART

kiadóhivatala.

Értesítés.

Van szerencsém Fiume, Susák s a környék lakosságát arról értesíteni, hogy Popović Spiro rövidáru és divatarú-üzletét a Kossuth Lajos u. 9. sz. alatt átvettem s azt

Popović S. utódja

név alatt fogom tovább vezetni. Az üzletet felszereltem a legújabb divatu rövidárukkal s minden e szakba vágó tárgyakkal. Mindenkori a legjobb és legolcsóbb árukat fogom raktáron tartani s kérem a m. t. közönség nagybecsű támogatását.

Tisztelettel

Dokić V. Popović S. utódja

Kossuth Lajos u. (a Royal-szálló közelében)